

Warszawa, dnia 29 .08.2012 r.

Znak: 990600/503/97/2012/FR/I/SRW/PA

Pani
Maria Pańczyk-Pozdziej
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej
Kancelaria Senatu
ul. Wiejska 6
00-902 Warszawa

p. P. Rojek
31.08.2012
7385

Szanowna Pani Marszałek,

W związku z pismem z dnia 7 sierpnia 2012r. znak: BPS/043-17-643/12 oraz dołączonym do tego pisma oświadczeniem Pani Senator Anny Aksamit z dnia 3 sierpnia 2012r. w sprawie dokumentacji wymaganej dla celów emerytalno-rentowych, uprzejmie wyjaśniam.

Zasady dokumentowania okresów składkowych i nieskładkowych oraz przychodu przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych i kapitału początkowego zostały określone przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r., Nr 237, poz. 1412).

Zgodnie z art. 117 ust. 2 powołanej wyżej ustawy emerytalnej, przypadające po dniu wejścia w życie ustawy, tj. po 31.12.1998r. okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt.1 (okresy ubezpieczenia), okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt.1 (okresy pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wypłaconego na podstawie przepisów Kodeksu pracy, zasiłków z ubezpieczenia społecznego: chorobowego lub opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego) oraz dane o podstawie wymiaru składek i wysokości wpłaconych składek podlegają uwzględnieniu przez organ rentowy w oparciu o informacje zarejestrowane na koncie ubezpieczonego. Inne niż wymienione w powołanych przepisach okresy składkowe i nieskładkowe, w tym przypadające zarówno przed dniem 1.01.1999r. jak i po tej dacie, – w myśl art. 117 ust.1 ww. ustawy – mogą być uwzględnione, jeżeli zostały udowodnione dokumentami (zaświadczeniami) lub wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej, bądź uznane orzeczeniem sądu.

Jednocześnie z postanowień art. 116 ust. 5 wynika, że dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości powinny być dołączone do wniosku w sprawie przyznania świadczeń. Oznacza to, że obowiązek przedłożenia stosownych dokumentów spoczywa na wnioskodawcy. Spoczywający na osobie zainteresowanej obowiązek przedłożenia stosownych dowodów udowodnienia okresów składkowych i nieskładkowych potwierdzają również postanowienia § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Przepis ten stanowi, że osoba zgłaszająca wniosek o emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy powinna dołączyć do wniosku dokumenty potwierdzające m.in.:

- 1) datę urodzenia;
- 2) okresy uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokość;
- 3) wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu i uposażenia - przyjmowanych do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń;
- 4) okoliczności niezbędne do ustalenia świadczeń przysługujących z zagranicznych instytucji ubezpieczeniowych, jeżeli umowy międzynarodowe, których stroną jest Rzeczypospolita Polska, tak stanowią.

Środkiem dowodowym potwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

- legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia,
- legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia (np. o powołaniu, mianowaniu, angażowaniu, zwolnieniu, wyróżnieniu, udzieleniu urlopu).

Obowiązujące przepisy dopuszczają również możliwość dokumentowania okresów zatrudnienia wykonywanego przed 15.11.1991r. w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy na podstawie zeznań świadków, jeżeli osoba zainteresowana złoży oświadczenie o braku możliwości przedłożenia odpowiedniego dokumentu potwierdzającego te okresy. Zeznania świadków podlegają kolegialnej ocenie organu rentowego, z uwzględnieniem całokształtu sprawy, przy czym zakwestionowanie prawidłowości dokonanej oceny tych zeznań może nastąpić wyłącznie w postępowaniu odwoławczym przed sądem powszechnym.

Dokumenty potwierdzające okresy składkowe i okresy nieskładkowe powinny być przedłożone w oryginale bądź w kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem. Podkreślenia wymaga, że – zgodnie z przepisami art. 5 ust. 2 ustawy emerytalnej – okresy nieskładkowe podlegają uwzględnieniu w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

Z dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy Pana Wiesława M. [REDAKTION] – której dotyczy oświadczenie Pani Senator Anny Aksamit – wynika, że zainteresowany w latach 1975 – 1981 studiował w Akademii Medycznej w Warszawie oraz równocześnie w latach 1976 – 1980 był zatrudniony w charakterze nauczyciela biologii w Szkole Podstawowej w Otwocku. Okres studiów został w sposób bezsporny udokumentowany zaświadczeniem Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, natomiast na potwierdzenie okresu zatrudnienia w Szkole Podstawowej w Otwocku Pan Wiesław M. [REDAKTION] przedłożył zeznania świadków, oświadczenie oraz zaświadczenie Dyrekcji Gimnazjum nr 3 w Otwocku o braku w archiwum dokumentacji źródłowej potwierdzającej zatrudnienie zainteresowanego. W świetle polskich przepisów emerytalno-rentowych, zgodnie z którymi dokonanie oceny zeznań świadków związane jest z faktem złożenia wniosku o emeryturę lub rentę, I Oddział ZUS w Warszawie – wobec braku takiego wniosku – odmówił dokonania oceny przedłożonych przez Pana Wiesława M. [REDAKTION] zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w Szkole Podstawowej w Otwocku.

W toku prowadzonego postępowania Oddział ZUS nie uwzględnił przepisów prawa wspólnotowego, tj. przepisów art. 52 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/2009 z dnia 16 września 2009r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, które zobowiązują instytucje państw członkowskich do udostępniania informacji dotyczących m.in. przebytych okresów ubezpieczenia – przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez osoby zainteresowane. W związku z tym Oddziałowi wydane zostało polecenie ponownego rozpatrzenia sprawy.

O powyższym Pan Wiesław M. [REDAKTION] zostanie powiadomiony odrębnym pismem.

2
p. [REDAKTION]
z up. Prezesa Zakładu
CZŁONEK ZARZĄDU
[REDAKTION]
Elżbieta Łopacińska